Bộ trưởng Nguyễn Mạnh Hùng: Thành công phải bắt đầu từ việc nhỏ

Đó là thông điệp mà Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN)Nguyễn Mạnh Hùng nhấn mạnh tại buổi làm việc với Ủy ban Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng Quốc gia (TĐC) ngày 28/3/2025. Bộ trưởng ví, tiêu chuẩn quốc gia (TCVN) là việc lớn, nhưng được kết tinh từ những điều tưởng chừng rất đơn giản như một bữa cơm.

Tiêu chuẩn và quy chuẩn trong quản lý nhà nước

Một trong những nội dung trọng tâm được thảo luận tại buổi làm việc là việc xây dựng các tiêu chuẩn và quy chuẩn kỹ thuật trong quản lý nhà nước. Bộ trưởng Nguyễn Mạnh Hùng nhấn mạnh, chính sách chỉ có hiệu quả khi được đo lường và đánh giá rõ ràng. Tư duy kỹ thuật cần được đưa vào quản trị quốc gia. Quản lý nhà nước không chỉ là đặt ra các quy định, mà còn phải có những tiêu chuẩn cụ thể để đo lường mức độ thực thi và hiệu quả của các chính sách. Đây là một cách tiếp cận mang tính kỹ trị, giúp cải thiện chất lượng quản lý và nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia.

Bộ trưởng Nguyễn Mạnh Hùng phát biểu chỉ đạo tại buổi làm việc.

Việt Nam cần định hướng tiêu chuẩn theo chuẩn mực quốc tế, dẫn dắt sự phát triển quốc gia theo xu hướng tiến bộ của nhân loại. Tiêu chuẩn không chỉ là công cụ để kiểm soát chất lượng sản phẩm, hàng hóa mà còn là nền tảng để nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia.

Bộ trưởng Nguyễn Mạnh Hùng đặt ra câu hỏi: “Cần bao nhiêu chỉ tiêu để có thể đánh giá một lĩnh vực? Chỉ tiêu nào là quan trọng nhất?”. Đây là những vấn đề cốt lõi trong việc xây dựng một hệ thống tiêu chuẩn và quy chuẩn kỹ thuật đáp ứng nhu cầu phát triển đất nước.

Bộ trưởng cũng nhấn mạnh tầm quan trọng của việc đo lường các yếu tố có tác động trực tiếp đến đời sống xã hội và năng lực cạnh tranh của đất nước. Tiêu chuẩn đo lường không chỉ giới hạn ở các thiết bị kỹ thuật, mà còn phải mở rộng sang việc đánh giá chất lượng cuộc sống, năng suất lao động và sự đóng góp của ngành khoa học - công nghệ vào nền kinh tế.

Khó khăn và định hướng tương lai

Các lãnh đạo Ủy ban TĐC phát biểu tại buổi làm việc. Từ trái sang phải: ông Hà Minh Hiệp, Quyền Chủ tịch Ủy ban; ông Trần Hậu Ngọc, Phó Chủ tịch Ủy ban; ông Nguyễn Thiện Nghĩa, Phó Chủ tịch Ủy ban.

Tại buổi làm việc, các lãnh đạo Ủy ban TĐC đã báo cáo về tình hình hoạt động, làm rõ một số nội hàm liên quan đến chức năng, nhiệm vụ thực hiện vai trò quản lý nhà nước cũng như những đóng góp của đơn vị đối với sự phát triển kinh tế - xã hội.

Một trong những thách thức lớn nhất trong lĩnh vực TĐC là làm thế nào để đánh giá chính xác sự đóng góp của ngành này vào nền kinh tế. Bộ trưởng Nguyễn Mạnh Hùng nhấn mạnh, mọi chính sách được ban hành cần phải đảm bảo có chỉ tiêu đầu ra rõ ràng, có thể đo lường và công khai minh bạch. Nếu không có chỉ tiêu đầu ra, việc quản lý sẽ thiếu hiệu quả và không thể thúc đẩy sự phát triển.

Bên cạnh đó, Bộ trưởng cũng lưu ý, việc xây dựng tiêu chuẩn cần gắn liền với mục tiêu nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia. Bộ trưởng gợi ý việc học hỏi từ kinh nghiệm quốc tế, đặc biệt là các nước đã thành công trong việc sử dụng tiêu chuẩn để thúc đẩy xuất khẩu và nâng cao chất lượng sản phẩm.

Để hiện thực hóa các định hướng đề ra, Bộ trưởng Nguyễn Mạnh Hùng yêu cầu Ủy ban TĐC xây dựng kế hoạch hành động cụ thể trong quý II/2025, tập trung vào ba mốc quan trọng.

Trong tháng 4/2025, Bộ trưởng yêu cầu chuyển đổi tư duy mới thành các mục tiêu cụ thể, ban hành chương trình hành động như một "ngôi sao dẫn lối". Cùng với đó, công bố bộ tiêu chí đo lường hiệu quả hoạt động TĐC, đồng thời rút ngắn quy trình xây dựng và ban hành TCVN xuống dưới 12 tháng, thay vì kéo dài hai năm như trước.

Tháng 5/2025, Bộ trưởng yêu cầu trình chiến lược quốc gia về TĐC (hoặc chiến lược cấp Bộ nếu chưa được Thủ tướng phê duyệt). Đồng thời, hồ sơ Luật Tiêu chuẩn quy chuẩn kỹ thuật (TCQCKT) và Luật Chất lượng sản phẩm hàng hóa (CLSPHH) theo định hướng mới sẽ được hoàn thiện. Ngoài ra, TCVN về chính sách cũng sẽ được ban hành nhằm đảm bảo mọi chính sách đều có tiêu chí đánh giá và đo lường đầu ra.

Tháng 6/2025, lĩnh vực TĐC sẽ đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin để giảm tải 30% khối lượng công việc, đồng thời khuyến khích các startup công nghệ, đặc biệt trong lĩnh vực trí tuệ nhân tạo (AI), tham gia hỗ trợ. Một trong ba lĩnh vực trọng điểm - chuyển đổi số, khoa học công nghệ hoặc chính sách - sẽ được chọn để xây dựng tiêu chuẩn.

Thứ trưởng Lê Xuân Định và Thứ trưởng Hoàng Minh phát biểu tại buổi làm việc.

Tại buổi làm việc, Thứ trưởng Lê Xuân Định cũng đề xuất TĐC trình kế hoạch chuyển đổi số toàn diện phục vụ quản lý nhà nước và nghiệp vụ. Đặc biệt Thứ trưởng Hoàng Minh đề xuất xây dựng hướng dẫn về tiêu chuẩn đổi mới sáng tạo trong doanh nghiệp, dựa trên tiêu chuẩn quốc tế ISO 56000, nhằm thúc đẩy đổi mới trong cộng đồng doanh nghiệp.

Bộ trưởng Nguyễn Mạnh Hùng nhấn mạnh sáu nội dung trọng tâm tại buổi làm việc.

Kết luận buổi làm việc, Bộ trưởng Nguyễn Mạnh Hùng nhấn mạnh sáu nội dung trọng tâm: i) Tiêu chuẩn phải được xây dựng trên nền tảng đổi mới và phát triển theo định hướng của Đảng; ii) Chất lượng sản phẩm, dịch vụ phải gắn với chất lượng quản trị, ra quyết định dựa trên dữ liệu; iii) Tiêu chuẩn đo lường không chỉ là quy định hành chính mà cần trở thành công cụ nâng cao uy tín, năng lực cạnh tranh cho doanh nghiệp; iv) Tiêu chuẩn phải mang tính dẫn dắt, có lộ trình cụ thể và công cụ hỗ trợ thực thi; v) Tiêu chuẩn không chỉ dừng lại ở việc kiểm soát chất lượng mà còn phải góp phần nâng cao hiệu quả quản trị quốc gia; vi) Việc quản lý tiêu chuẩn cần đảm bảo sự hài hòa giữa lợi ích chung và lợi ích của từng cá nhân, tổ chức, tạo động lực phát triển bền vững.

Với những định hướng và hành động cụ thể, TĐC sẽ trở thành động lực quan trọng thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao chất lượng cuộc sống người dân và gia tăng năng lực cạnh tranh quốc gia. Bằng cách tiếp cận tư duy kỹ thuật trong quản trị quốc gia, Việt Nam có thể xây dựng một hệ thống TCVN và quy chuẩn kỹ thuật quốc gia vững chắc, tạo nền tảng cho sự phát triển bền vững và nâng cao năng lực cạnh tranh trong thời đại mới.

Bộ trưởng Nguyễn Mạnh Hùng và Lãnh đạo Bộ chụp hình lưu niệm với các đại biểu tham dự buổi làm việc.

Nguồn: Bộ Khoa học và Công nghệ (MOST).